

Asekauppaskenaarion taustamateriaali

Järvimaa väittää myyvänsä laillisesti aseita Metsämaalle, mutta aseet päätyvät laittomasti Kivimaahan, jossa niitä käytetään siviilejä vastaan. Nuoret, kansalaisjärjestöt ja YK yrittävät estää laitonta asekauppaa.

Skenaarion keskeiset toimijat ja heidän taustansa:

Kivimaassa käydään pitkään jatkunutta sisällissotaa. Nälänhätä ja sairaudet riivaavat, erityisesti siviilit kärsivät. Iskuja on tehty sotilaallisten kohteiden lisäksi myös moniin ei-sotilaallisiin kohteisiin kuten toreille, kouluihin ja sairaaloihin. YK on julistanut Kivimaan asevientikieltoon. YK on myös useasti vedonnut sodan osapuoliin ja esittänyt tulitauosta sopimista. Osapuolet ovat olleet haluttomia neuvottelemaan, sillä jokainen niistä uskoo voittoon vahvojen liittolaistensa tuella. Kivimaan johtaja on Metsämaan johtajan liittolainen.

Metsämaa on rikas, mutta epädemokraattisesti johdettu valtio, jolla on omat alueelliseen vallankäyttöön liittyvät intressinsä osallistua Kivimaan sisällissotaan ja tukea maan hallitusta. Metsämaan johtajaa ei juurikaan pysty painostamaan yleisen mielipiteen avulla, sillä häntä ei ole demokraattisesti valittu ja hän kontrolloi maansa tiedotusvälineitä tiukasti. Metsämaan ja Järvimaan johtajat ovat sopineet järjestelystä, jolla Järvimaasta myytävien tuliaseiden vientilupiin on kirjattu Metsämaa loppukäyttäjäksi. Kauppasuhteet vaikuttaa näin ollen kaikin puolin lailliselta. Todellisuudessa aseet päätyvät kauppaa hoitavan asekauppiaan toimesta suoraan Kivimaahan ja molemmat maat ovat siitä tietoisia.

Järvimaa on allekirjoittanut asekauppasopimuksen ja tuliasepöytäkirjan, joka on YK:n järjestäytyneitä rikollisuutta koskevan yleissopimuksen (niin sanottu Palermon sopimus) lisäpöytäkirja. Järvimaa kiertää sääntöjä väittämällä käyvänsä laillista asekauppaa Metsämaan kanssa. Järvimaa on demokraattinen valtio, joskin köyhyys ja korruptio ovat maassa isoja ongelmia.

Järvimaan puolustusministerin mukaan sotatarvikkeet jäävät vain Metsämaan käyttöön ja jos jotain laitonta on tapahtunut, se on asekauppiaan vika, ei Järvimaan päättäjien. Puolustusministeri perustelee kauppiaa myös kansallisen taloustilanteen näkökulmasta. Kauppasuhteet on elintärkeä Järvimaan pienelle aseeteollisuudelle ja asekauppojen ansiosta Järvimaahan on luotu lukuisia työpaikkoja, se on myös edistänyt talouskasvua.

Järvimaan johtaja iloitsee asekaupan tuomista rahoista, ne ovat olleet merkittävä tulonlähde muuten köyhälle ja maatalousvaltaiselle valtiolle. Hän on kuitenkin huolissaan poliittisesta kannatuksestaan asekauppojen laittomuuden paljastuttua. Kansalaisille ei tunnu riittävän selitykseksi se, että asekauppiaas on toiminut laittomasti ja Järvimaan johto on ollut tietämätön asiasta.

Asekauppiaas. Aseiden toimitukset Järvimaasta Metsämaahan tehdään ulkopuolisen yrityksen välityksellä, vaikka kyseessä pitäisi olla kahden valtion välinen kauppa. Yrityksen omistaa pitkän linjan aseiden välittäjä, jolla on yhteyksiä myös rikollisjärjestöihin. Järvimaan poliitikot väittävät, että he eivät olleet tietoisia aseiden oikeasta loppukäyttäjistä ja vierittävät asian paljastuttua syyn asekauppiaan vastuulle. Asekauppiaas on Järvimaan korruptioverkoston ytimessä.

YK:n peruspilarit ovat rauhan ja turvallisuuden, kestävä kehityksen ja ihmisoikeuksien edistäminen. YK toimii konfliktien ennaltaehkäisemiseksi ja rauhanomaisten ratkaisujen tukemiseksi muun muassa

kehityshankkeiden, demokratian ja ihmisoikeuksien edistämisen ja korruption vastaisen työn tukemisen kautta. YK:n sopimukset ovat keskeistä kansainvälistä lainsäädäntöä, joka säätelee myös sodassa olevia valtioita.

Kansainvälinen ihmisoikeus- ja rauhanjärjestö. Pitkä historia arvostettuna ja puolueettomana toimijana on tuonut järjestölle laajan jäsenkunnan ja näkyvyyttä. Sillä on taitoa ja varoja, joiden avulla se voi mobilisoida ihmisiä ja vedota päättäjiin toimintatapojen muuttamiseksi. Järjestöllä on laajat verkostot riippumattomiin tutkijoihin, toimittajiin, ajatushautomoihin ja ruohonjuuritason aktivisteihin, jotka tuottavat sille ajantasaista tietoa ja koskettavaa kuvamateriaalia ympäri maailmaa. Sillä on myös hyvät yhteydet moniin päätöksentekijöihin ja se käyttää näitä yhteyksiä ja vaati muita maita painostamaan Järvimaata lopettamaan aseviennin Metsämaahan.

Nuoret Järvimaassa. Nuoret saavat tietää asekaupasta ja ryhtyvät vaatimaan maansa päättäjiä (Järvimaan johtaja ja puolustusministeri) tilille asiasta. Miksi johtajat ovat luoneet yhteyksiä rikollisista yhteyksistä tunnettuun asekauppiaaseen ja väittävät olleensa tietämättömiä aseiden lopullisesta kohdemaasta? Nuoret nostavat esiin Kivimaan lasten ja nuorten kärsimyksiä, josta sekä YK ja kansalaisjärjestöt ovat uutisoineet.

Nuoret Kivimaassa. Ryhmä nuoria haluaa lopettaa sisällissodan ja sitä ruokkivan asekaupan. Nuoret kampanjoivat rauhan puolesta sekä tuovat esille asekaupan ja järjestäytyneen rikollisuuden välisiä yhteyksiä. Heidän täytyy kuitenkin varoa oman turvallisuutensa puolesta ja siksi he tarvitsevat liittolaisia tietojensa välittämiseen. Nuoria inspiroi muun muassa YK:n turvaneuvoston päätöslauselma 2250 nuoret, rauha ja turvallisuus, jossa korostetaan nuorten aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa ja heidän rooliaan rauhan ja turvallisuuden edistämisessä.

Roolihahmojen aloituspaikat pelilaudalla

Metsämaan johtaja: A5

Järvimaan puolustusministeri: B4

Järvimaan johtaja: B5

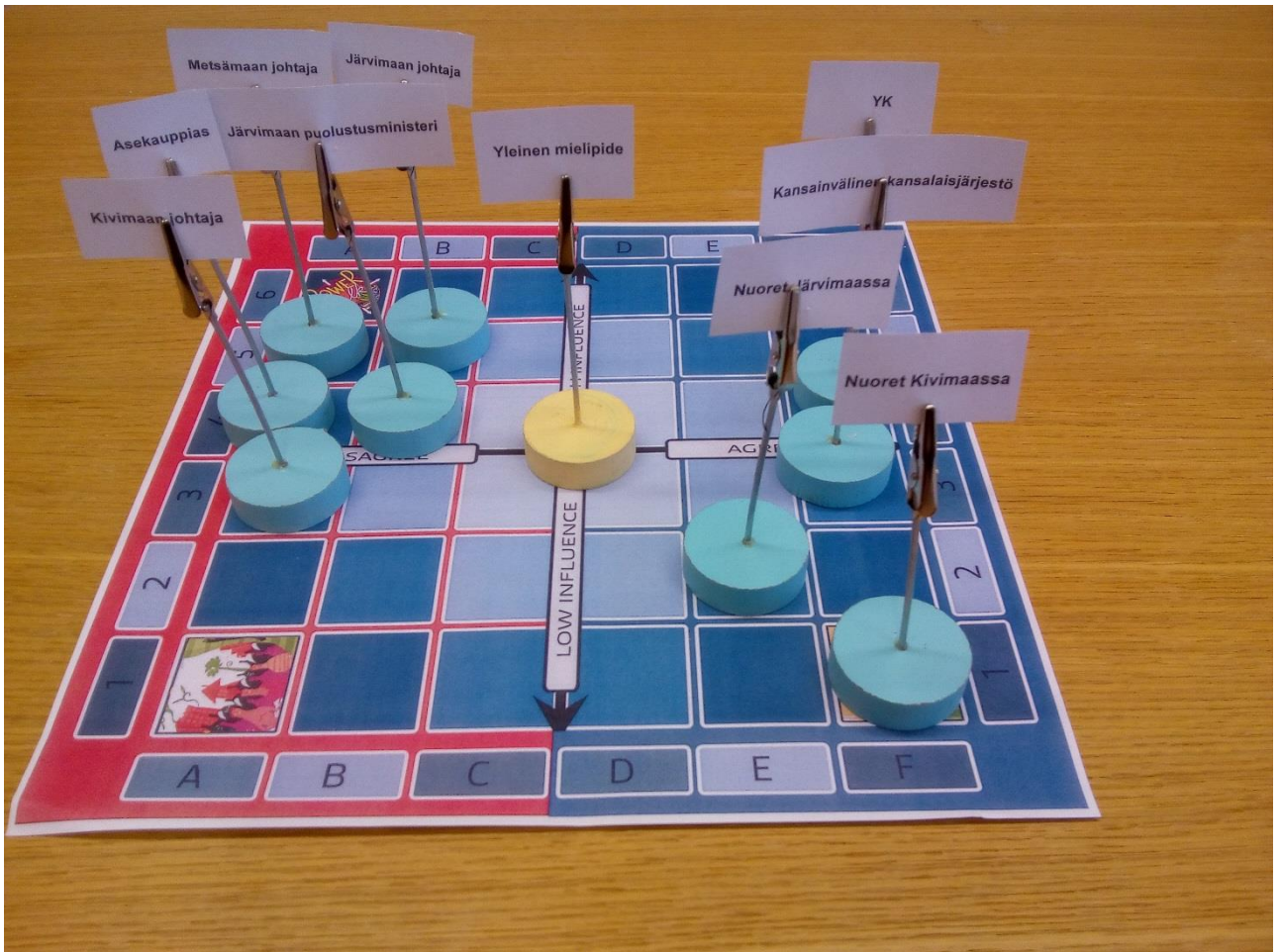
Kivimaan johtaja: A3

YK: F4

Nuoret Järvimaassa: E2

Nuoret Kivimaassa: F1

Kansainvälinen kansalaisjärjestö: F3

Kuva 1. Asekauppaskenaarion roolihahmot aloitusasemissa pelilaudalla.

Toimintaideoita joukkueille

Kansainvälinen painostus voi saada päättäjät muuttamaan mieltänsä kaikissa kolmessa maassa.

Tunteisiin vetoavat kertomukset ja kiinnostava kuvamateriaali leviävät laajasti erityisesti sosiaalisessa mediassa.

Julkisuuden henkilöt voivat toimia tehokkaasti jonkun asian puolesta puhujina, koska he saavat paljon näkyvyyttä ja siten voi vaikuttaa yleiseen mielipiteeseen.

Kaikki toimijat voivat pyrkiä vähentämään vastapuolen toimijoiden uskottavuutta nostamalla heidän argumentteihinsa liittyviä virheitä tai henkilöhistoriaan tai taustaorganisaatioihinsa liittyviä todellisia tai keksittyjä ongelmia. Valehtelu ja mustamaalaaminen voi kääntyä myös esittäjänsä vastaan.

Vahvat roolihahmot voivat lahjoa tai pelotella vähemmän vaikutusvaltaisia vaihtamaan puolta tai vähintään olemaan hiljaa. Johtajat voivat myös pyrkiä rajoittamaan kansalaisten oikeuksia ja median toimintaa.

Kampanjaväitteen edistäminen

Järjestät mielenosoituksen Järvimaan pääkaupungissa. Mielenosoituksen aiheena on laittoman asekaupan vaikutukset ja siviilien kärsimykset sota-alueilla. Tehokkaalla markkinoinnilla olet saanut houkutelua paikalle paljon osallistujia ja median edustajia ja kiinnität myös päättäjien huomion.

Keräät addressiin nimikirjoituksia Metsämaan kanssa käytävän asekaupan lopettamiseksi ja toimitat sen Järvimaan johtajalle, puolustusministerille ja kaikille kansanedustajille. Saat puolellesi Järvimaan oppositiopuolueen ja osan valtapuolueen keskeisistä toimijoista.

Järjestät seminaarin, johon kutsut puhujiksi niin laitonta asekauppaa selvittäneitä toimittajia kuin Kivimaan nuoria, jotka kertovat omakohtaisesti sodan kauhuista ja Järvimaasta ostettujen aseiden aiheuttamasta kärsimyksestä.

Levität sosiaalisen median kanavilla videoita ja kirjoituksia asekauppoihin liittyvästä moraalittomasta toiminnasta ja Järvimaan päättäjien korruptiosta. Kotimainen negatiivinen julkisuus aiheuttaa sen, että yleinen mielipide kääntyy Järvimaan puolustusministeriä ja johtajaa vastaan ja heidän eroaan vaaditaan. Järvimaan johtaja on pakotettu ottamaan etäisyyttä puolustusministeriin, jotta hän ei menetä uskottavuuttaan korruption vastaisena toimijana.

Vaadit YK:n pakotteita ja sitä kautta taloudellisia seuraamuksia Metsämaalle ja Järvimaalle, jos ne eivät välittömästi lopeta laitonta asekauppaa Kivimaahan. Saat puolellesi suurvaltojen päättäjiä ja niitä Metsämaan johtajakin kuuntelee.

Kampanjaväitteen vastustaminen

Kampanjaväitettä vastustavat toimijat pyrkivät nostamaan keskusteluun positiivisia asioita ja vähättelemään vastapuolen esiin nostamia ongelmia.

Kutsut Metsämaan johtajan vierailulle, liitätte vierailuun useita uusia Järvimaan yrityksiä hyöntäviä kauppiaita ja julistat lehdistötilaisuudessa Järvimaan ja Metsämaan välisiä hyviä suhteita ja jatkuvaa vuoropuhelua. Väität, että Järvimaata kuunnellaan entistä tarkemmin myös ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevissa asioissa, koska mailla on hyvät kauppasuhteet.

Järjestät kansainväliset asekauppamessut, joihin kutsut vanhoja ja uusia yhteistyökumppaneita ja merkittäviä poliitikkoja. Vakuutat heidät siitä, että asekauppa Metsämaan kanssa on laillista ja perustuu asianmukaisiin loppukäyttäjätodistuksiin ja vientilupa-asiakirjoihin. Mahdollisesti asekauppia on kavaltanut pienen osan lastista ja myynyt sen laittomasti itse Kivimaahan, mutta päättäjät eivät olleet tästä tietoisia.

Mitä merkittävimmiä toimijoiksi esimerkiksi nuoret nousevat, sitä enemmän heihin kohdistuu myös vastatoimenpiteitä valtaapitävien ja muutosta vastustavien tahoilta.

Levität kirjoituksia asekauppaa vastustavien kansalaisjärjestöjen ja Yhdistyneiden kansakuntien epäonnistuneista hankkeista, turvaneuvoston veto-oikeuden ongelmakohdista ja korruptioepäilyistä. Kirjoituksissa kyseenalaistetaan kansainvälisten instituutioiden nykytilaa ja tarpeellisuutta sekä korostetaan valtioiden itsemääräämisoikeutta taloudellisen vakauden ja kansalaisten hyvinvoinnin perustana.

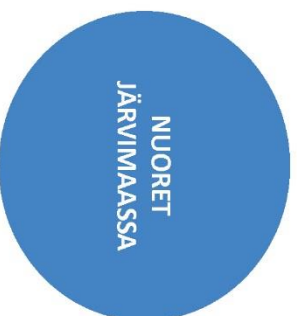
Mahdollisuus lähettää toimittajia tai puolueettomia tutkijoita konfliktialueelle

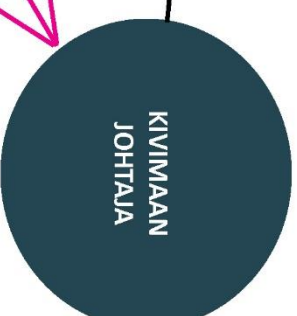
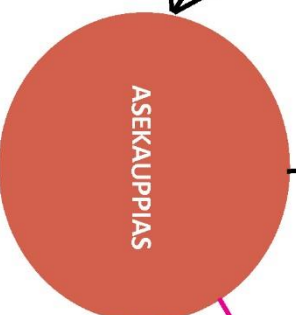
Kansainväliset sopimukset kieltävät asekaupan, jos on riski että aseita käytetään siviilejä vastaan

Sodan uhreja, mutta voivat myös toimia aktiivisesti rauhan ja turvallisuuden edistämiseksi.

Painostavat Järvimaan johtajia lopettamaan asekaupan

Liittolaisia keskenään

